

Международна конференция

Енергийна сигурност и климатични промени: нови измерения след агресията срещу Украйна

28 март 2022 г., София Хотел Балкан

д-р Огнян Шентов, Председател, Център за изследване на демокрацията

Руската инвазия в Украйна предизвика **разпадането на „източната политика“ на Европа** и спря интеграцията на Русия в западната политическа и икономическа система.

Европейският съюз и много от неговите държави-членки взеха решение да сведат до минимум и в последна сметка да прекратят **икономическата си зависимост от Русия**. Свидетели сме на исторически момент, който дава уникална възможност на Европа и САЩ да **поставят нови основи на трансатлантическото сътрудничество**, като противодействат на нарастващата заплаха за глобалната сигурност, която Русия и Китай представляват.

От тази гледан точка днешната конференция не би могла да бъде по-навременна. Днес ще бъде разгледано въздействието на руската агресия в Европа върху европейската стратегия за енергийна и климатична сигурност.

Настоящата енергийна и геополитическа криза демонстрира **необходимостта от общоевропейска енергийната политика**, която да е далеч по-обхватна от строго технократския подход на преодоляване на регулаторните и административните несъответствия.

Енергийната криза, която започна още преди войната, беше ускорена от натиска на Кремъл върху Европа и отделни страни за завладяване на ключови сектори в икономиката, преди всичко енергетиката, ясно напомни, че **трилемата на енергийната политика** за едновременното постигане на достъпност, енергийна сигурност и устойчивост, далеч не е намерила своето решение.

Крайтъгълният камък на тази нова европейска стратегия би трябвало да бъде Европейският зелен пакт. Прилагането му обаче зависи от преодоляването на климатичния скептицизъм на големи части от европейското общество, целенасочено засилвани от **вътрешен и външен политически натиск**.

Справянето с отрицателните последици от енергийната криза и заплахата от неконтролируема инфлация изисква **политическа решителност за осъществяване на реформи**, които да гарантират енергийната сигурност, без да компрометират климатичния преход.

Енергийната и климатичната сигурност **не могат да бъдат постигнати единствено с диверсификация на газовите доставки**. В европейския дневен ред трябва да бъдат заложи мерки срещу новите рискове за енергийния преход, произтичащи от зависимостта от минералните ресурси. За преодоляването на тези разнородни предизвикателства е необходимо да бъдат разработени **иновативни политически инструменти** за овладяване и диагностика на климатичните промени.

Накрая бих искал да благодаря на Фондация „Конрад Аденауер“ и лично на г-н Торстен Гайслер, които подкрепят Центъра за изследване на демокрацията в усилията му да събере заедно водещи американски и европейски политици и експерти, които да споделят своята визия за по-добро съгласуване на **трансатлантическите приоритети по стратегически въпроси** като енергийната сигурност и заплахата от чуждо авторитарно влияние.